

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÂRE

28 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Nr. 13/1

Completul de contestație nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte Igor Mânăscuță

Membri Angela Oteanu

Iurie Cotruță

1. Examinând contestația cet. Moldovan Vasile împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1086s-1427p/m din 30 noiembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 07 noiembrie 2022 asupra acțiunilor judecătorului Colun Svetlana de la Judecătoria Căușeni (sediul central).

CONSTATĂ:

1. Argumentele sesizării

La 07 noiembrie 2022 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit plângerea cet. Moldovan Vasile, prin care invocă acțiuni ilegale ale judecătorului din cadrul Judecătoriei Căușeni, sediul Central, Colun Svetlana la examinarea în fond a cauzei civile nr. 2-21131086-18-3-03092021, exprimate în neabținerea magistratului de la examinarea cauzei.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal interimar Natalia Paustovscaia nr. 1086s-1427p/m din 08 noiembrie 2022 plângerea a fost înregistrată ca sesizare și repartizată pentru verificare inspectorului-judecător Diana Ioniță.

Petiționarul Moldovan Vasile menționează că, formulează sesizarea în baza art.19 alin.(1) lit.a), art.20 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Respectiv, se solicită Consiliului Superior al Magistraturii atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului din cadrul Judecătoriei Căușeni, sediul Central, Colun Svetlana în baza art. 4 alin. (1) lit.a) din Legea nr. 178, deoarece magistrata nu și-a declarat abținere de la examinarea cauzei nr. 2-21131086-18-3-03092021, inițiate la cererea de chemare în judecată a lui Moldovan Vasile vs. Primăria satului Baccealia, raionului Căușeni/acțiuni privind controlul legalității actelor administrative ale autorităților publice din comună, sat, oraș.

În fapt, a susținut că, în procedura judecătorului Colun Svetlana se află cauza nr. 2-21131086-18-3-03092021, care era obligat să se abțină de la examinarea acestei cauze contravenționale, deoarece a cunoscut despre existența motivelor de incompatibilitate în privința sa. În continuare, se prezintă conținutul textual al art. 50 alin. (1) Cod procedură civilă, fiind accentuată lit.e) și art.52 alin. (1) Cod

procedură civilă. Suplimentar, autorul accentuează și jurisprudența Ct EDO, apreciată ca fiind relevantă cazului (cauza Filyutkin c.Rusiei , cererea nr. 39234/08,paragr.8-9).

În opinia autorului, judecătorul Colun Svetlana este cu el în relații ostile pe motiv că, anterior Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii (prin hotărârea nr. 17/3 din 25 februarie 2022) a respins contestația sa împotriva deciziei inspecției judiciare din 23 decembrie 2021, adoptate în urma examinării sesizării sale cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare.

Astfel, petiționarul susține că acțiunile magistratului Colun Svetlana sunt încadrate în art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2. Constatările inspecției judiciare

La data de 30.11.2022 Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Diana Ioniță a adoptat decizia nr. **1086s-1427p/m**, de respingere ca neîntemeiată sesizarea din motivul lisei temeiurilor de abateri disciplinare, pe faptele/acțiunile descrise, care sunt neîntemeiate, acestea neconstituind temeiurile unor abateri disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în sesizare, Inspecția judiciară nu a stabilit careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul vizat în sesizare a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea a fost apreciată ca fiind întemeiată și respinsă

3. Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia din 30 noiembrie 2022 a Inspecției judiciare emise pe marginea sesizării depuse, cet. Moldovan Vasile a depus în termen o contestație la 21.12.2022 (ținând cont că a recepționat decizia la 16.12.2022), prin care își exprimă dezacordul asupra deciziei contestate

În motivarea contestației depuse cet. Moldovanu Vasile a menționat că decizia Inspecției judiciare din 30 noiembrie 2022, este una neîntemeiată și necesită a fi anulată cu obligarea Inspecției judiciare să întocmească raportul cu privire la constatarea abaterii disciplinare cu prezentarea pentru examinare Colegiului disciplinar pentru aplicarea sancțiunii disciplinare judecătorului vizat în sesizare.

Totodată în contestație au fost indicate în mod repetat asupra încălcărilor invocate în sesizare, indicând că Inspecția Judiciară eronat a concluzionat asupra netemeinicii sesizării, pe care a examinat-o superficial, totodată dînd dovadă de lipsă de

imparțialitate, menționând că judecătorul vizat în sesizare nu este pasibili atragerii la răspundere disciplinară.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

Examinând contestația cet. Moldovanu Vasile și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de inspectorul-judecător în decizie și cele a petiționarilor în contestație, Completul de examinare a contestațiilor consideră că, contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

Potrivi art. 26 din Legea nr. 178 cu privire la atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, (1) După finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

Potrivi art. 28 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Astfel, verificând circumstanțele de fapt, raportate la prevederile legale aplicabile, Completul de examinare a contestațiilor reține că, art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Completul de examinare a contestațiilor constată că, la 03 septembrie 2021 în cadrul Judecătoriei Căușeni, sediul Central, cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată a lui Moldovan Vasile către Primăria satului Baccealia raionului Căușeni privind controlul legalității actelor administrative ale autorităților publice, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Dodon Ion. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 2-21131086-18-3-03092021.

Prin încheierea magistratului Dodon Ion din 07 septembrie 2021 s-au declarat inadmisibile cerințele lui Moldovan Vasile privind constatarea nesoluționării cererii reclamantului despre încasarea despăgubirii în sumă de 20 000 lei cu triful de prejudiciu moral ca urmare a nesoluționării cererii nr. 39 din 27 iulie 2021.

Prin altă încheiere a aceluiași judecător din 07 septembrie 2021 s-a dispus acordarea reclamantului Moldovan Vasile a unui termen de 10 zile calendaristice pentru a indica în cererea de chemare în judecată circumstanțele de fapt și de drept : care drept a fost încălcat de pârât, prezentarea informațiilor despre alte cauze conexe, aflate în examinarea instanțelor judecătorești.

Încheierea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 07 septembrie 2021 cu privire la inadmisibilitatea pretenției pecuniare a reclamantului Moldovan Vasile, fiind contestată cu recurs, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021 (judecători Bostan Angela, Negru Veronica și Dașchevici Grigore) s-a respins recursul lui Moldovan Vasile.

În continuare, pe motivul demisiei judecătorului Dodon Ion, la 24 ianuarie 2022, prin intermediul PIGD, cauza de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021 a fost supusă redistribuirii automat-aleatorii, fiind repartizată pentru examinare judecătorului Railean Victoria.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Central din 25 februarie 2022 s-a dispus admiterea declarației de abținere cu transmiterea cauzei pentru redistribuire unui alt judecător.

Astfel, la 15 martie 2022, prin intermediul PIGD, cauza de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021 a fost repartizată în mod automat- aleatoriu pentru examinare judecătorului Colun Svetlana.

Ulterior repartizării cauzei, la 26 septembrie 2022 în cadrul ședinței judecătorești reclamantul Moldovan Vasile a declarat recuzare judecătorului Colun Svetlana. Ulterior repartizării și examinării cererii de recuzare, prin încheierea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 06 octombrie 2022 (judecător Railean Victoria) s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a cererii de recuzare a magistratului Colun Svetlana .

Completul de examinare a contestațiilor constată că, la 10 octombrie 2022 același reclamant Moldovan Vasile a depus o altă cerere de recuzare magistratului Colun Svetlana de la examinarea cauzei de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021. Ulterior repartizării și examinării acesteia, prin încheierea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 02 noiembrie 2022 (judecător Țibîrnă Ina) s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a cererii de recuzare a magistratului Colun Svetlana, următoarea ședință judecătorească fiind stabilită pentru 13 decembrie 2022.

Completul de examinare a contestațiilor atestă că, deși autorul sesizării invocă comiterea de către Colun Svetlana a ilegalităților, în esență, alegațiile sale sânt raportate direct la faptul că acesta nu s-a abținut de la examinarea cauzei de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021, deși în opinia petiționarului trebuia s-o facă odată ce petiționarul a depus o sesizare pentru atragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului, astfel încât aceasta a dus la apariția ostilităților .

Completul de examinare a contestațiilor notează că în corespundere cu prevederile art. 114 din Constituția Republicii Moldova și art. 15 din Legea nr. 514 din 06.07.1995 cu privire la organizarea judecătorească, justiția se desfășoară în numele Legii prin

intermediul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, iar potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în înfăptuirea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere conform legii. Potrivit art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 (cu modificările și completările ulterioare), puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Completul de examinare a contestațiilor atrage atenția asupra faptului că, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor de către instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Astfel, la caz dezacordul cet. Moldovan Vasile cu examinarea cauzei de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021 de către Colun Svetlana, fără ca aceasta să-și declare abținere, în circumstanțele constatate, chiar și în situația descrisă de către petiționar, nu constituie ilegalitate și nu poate servi temei suficient de sancționare disciplinară a magistratului. Or, abținerea judecătorului în situația cînd petiționarul s-a adresat pentru tragerea magistratului la răspundere disciplinară, nu este una plauzibilă, devreme ce judecătorul trebuie să judece cauza respectînd prevederile legale și să nu fie influențată parțialitatea acestuia de careva factori care ar putea contribui la diminuarea încrederii în actul justiției.

Corespunzător, din circumstanțele speței se deduce remedierea situației pretins defectuoase de către autorul sesizării prin recuzarea magistratului Colun Svetlana în baza cererii proprii. Iar prin încheierile Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 06 octombrie 2022 și 02 noiembrie 2022 a fost respinsă cererea de recuzare cu privire la aspectul de incompatibilitate a judecătorului Colun Svetlana de a examina cauza nr. 2-21131086-18-3-03092021.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor este solidar cu concluzia Inspecției judiciare în aspect că, nu poate fi considerat temei suficient pentru ostilitatea magistratului adresarea autorului cu plângere Inspecției Judiciare. Or, circumstanța adresării cu plângerea în privința magistratului este apreciată ca atare (ca temei de ostilitate) doar în accepțiunea autorului, care reiese din propriile capacități de gestionare a stărilor emoționale, dar și rezistența situațiilor de stres. Totodată, accesul cetățenilor în instituțiile

publice în vederea apărării drepturilor veritabile fiind nelimitat, nu poate constitui un temei de ostilitate.

Completul de examinare a contestațiilor notează că, potrivit art. 19 alin. (3) din legea cu privire la statutul judecătorului (nr. 544 din 20.07.1995), judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în îndeplinirea justiției și pentru hotărârea pronunțată, cu excepția cazului în care vinovăția acestuia a fost stabilită prin sentință definitivă sau, în cadrul unei proceduri disciplinare, s-a constatat intenția ori neglijența gravă în acțiunile sau inacțiunile sale, care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. Subsecvent, în corespundere cu prevederile art. 21 al Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Astfel, la aprecierea acțiunilor judecătorului privind interpretarea sau aplicarea legii urmează a se ține cont de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Completul de examinare a contestațiilor consideră că, nu sau întrunit condițiile încadrării acțiunilor magistratului Colun Svetlana în abaterea disciplinară stabilită la art.4 alin. (1) lit.a), adică: a) nerespectarea intenționată sau din neglijență gravă a îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul știe sau trebuia să știe că există una dintre circumstanțele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de declarații repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea examinării cauzei.

Or în opinia Completului de examinare a contestațiilor, pretinsa atitudine ostilă a magistratului Colun Svetlana în cadrul procedurilor de examinare a cauzei de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021, nu este o condiție expres prevăzută de legea procesual civilă pentru a fi recuzat/abținut magistratul de la examinarea cauzei, deci se deduce a fi neconvingătoare pentru punerea la îndoială a imparțialității judecătorului, bănuiala în acest caz nefiind rezonabilă.

Completul de examinare a contestațiilor reține că, dreptul la recuzarea/abținerea judecătorilor iterat la art. 50, 52 Cod procedură civilă, constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată. Ordinea procesuală de soluționare a cererilor de recuzare/abținere a judecătorilor, precum și limitele impuse de lege pentru admiterea recuzărilor/abținerilor, urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru îndeplinirea efectivă a justiției.

Imparțialitatea judecătorilor se definește prin absența prejudecăților sau a părerilor preconcepute. Din perspectiva art. 6 paragraf 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, imparțialitatea unui tribunal trebuie determinată potrivit unui demers subiectiv și al unui obiectiv, analizate în raport cu fiecare magistrat din complet (cauza Klein și alții vs. Olanda).

Conform criteriului subiectiv, imparțialitatea personală a fiecărui judecător al completului este prezumată până la proba contrară, astfel că cel care invocă încălcarea art.

6 din Convenție, trebuie să facă dovada că judecătorul a fost influențat în mod personal, că a avut interes să soluționeze cauza într-un anumit mod. Or, în cazul din speță această dovadă n-a fost făcută prin probe pertinente și concludente.

Criteriul obiectiv presupune analiza existenței unor fapte determinate și verificabile, care pot ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea judecătorului, independent de comportamentul său personal. Se are în vedere competența sa funcțională. Scopul acestei analize este de a stabili, dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

Astfel Completul de examinare a contestațiilor consideră că, argumentele autorului privind neabținerea judecătorului Colun Svetlana de la examinarea cauzei de contencios administrativ nr. 2-21131086-18-3-03092021 nu pot fi reținute pentru verificare prin prisma abaterilor disciplinare stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178. Deși, este incontestabil dreptul părții în cauza de contencios administrativ de a pretinde la examinarea cauzei de către o instanță imparțială, totuși poziția lui Moldovan Vasile nu poate fi încadrată în abaterea disciplinară stabilită la lit.a) (art.4 alin. (1) din legea nr. 178). Or, din dinamica actelor procesuale întreprinse de către magistrat nu pot fi deduse careva încălcări.

Prin considerarea interpretărilor Curții Constituționale a Republicii Moldova (Hotărâre nr. 28 din 14 decembrie 2010), controlul legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs în corespundere cu procedurile jurisdicționale. Sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că, la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația.

Argumentele autorului, referindu-se preponderent la fondul cauzei și nu la probatoriul abaterii disciplinare, pretins comise de către judecătorul vizat, nu pot fi reținute ca date pertinente abaterii. Or, chiar și abaterea disciplinară imputată judecătorilor care a examinat o cauză nu poate fi bazată pe presupuneri. Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abaterii disciplinare, urmează a se stabili, dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

Suplimentar, Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 89/4 din 20 ianuarie 2013 (modificată prin hotărârea nr. 146/7 din 03 martie 2015) a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției Judiciare. Potrivit pct. 2.2 al Regulamentului citat, în activitatea sa, inspecția judiciară este obligată să respecte independența judecătorului, precum și autoritatea de lucru judecat.

Prin derivare, Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii va interveni la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine,

fără a interveni în procesul de înlăptuire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de înlăptuire a justiției.

Astfel Completul de examinare a contestațiilor consideră că, din verificarea argumentelor actului de sesizare, probele administrate, se constată că, faptele expuse nu înlăptesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului din cadrul Judecătoriei Căușeni, sediul Central, Colun Svetlana potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Urmare a celor menționate, Completul de examinare a contestațiilor consideră întemeiată și legală decizia Inspecției Judiciare din 30 noiembrie 2022, prin care a fost respinsă ca neînlăptiată sesizarea depusă de cet. Moldovan Vasile privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Colun Svetlana de la Judecătoria Căușeni, sed. Central, or faptele înlăptate de către petiționar în sesizare nu conțin elementele vreunei abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1), din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului vizat persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 al.(1), al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, înlăptate de petiționar, Completul de examinare a contestațiilor consideră că Inspecția judiciară întemeiat a respins propunerea de admitere a sesizării parvenite, fapte ce condiționează respingerea contestației ca neînlăptiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de admisibilitatea al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se respinge ca fiind neînlăptiată contestația depuse de cet. Moldovan Vasile împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. **1086s-1427p/m**, din 30 noiembrie 2022.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Igor Mănăscuță
Memebri	/semnătura/	Angela Oteanu
	/semnătura/	Iurie Cotruță